

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD			PESEL											
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

*miejsce
na naklejkę*

**EGZAMIN MATURALNY
Z JEZYKA UKRAIŃSKIEGO
POZIOM PODSTAWOWY**

DATA: **21 maja 2020 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **9:00**

CZAS PRACY: **170 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **50**

**WYPEŁNIA ZESPÓŁ
NADZORUJĄCY**

Uprawnienia ucznia do:

dostosowania
kryteriów oceniania.

NOWA FORMUŁA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 13 stron. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
3. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
4. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
5. Możesz korzystać ze słowników językowych.
6. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

MOU-P1_1P-202

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania 1.–4.

Ганна Веселовська

Український театр у пошуках порозуміння

Парадоксально, але в сучасному світі, насиченому конфліктністю різного рівня та порядку, сфера мистецтва, яка не має потужного фінансового ресурсу, а має лише якості багаторівневого емоційного впливу, може претендувати на одну з провідних ролей на шляху пошуків порозуміння і згоди. На перший погляд, це твердження суперечить більшій частині історії мистецтва, що його від давніх часів використовують як потужне знаряддя для маніпулювання масовою свідомістю. Архітектура, живопис, театр, музика, література і, звісно, кінематограф – їх використовували з пропагандистською метою для прямого або опосередкованого обстоювання певних позицій або мети. [...]

У багатьох виставах сучасного експериментального театру глядача спонукають до активної участі в дії, прямого діалогу, до висловлення власної думки, до формування порядку денного і навіть ухвалення остаточних рішень – а саме, яким буде фінал вистави. У цьому найбільше успіхів досягнув так званий «театр свідків», що має жорстку документальну основу, участь у якому беруть очевидці подій. Замкнений простір театру стає спільною зоною відповідальності, де неможливо сховатися, уникнути відповіді, сфальшувати. Загалом саме така форма театру стає альтернативною вдаваному публічному спілкуванню у соцмережах, де люди не завжди розкривають реальні імена та погляди.

Сьогодні в Україні практики «театру свідків» обирають для обговорення найгостріші контroversійні теми [...]. Яскравим прикладом такої творчої роботи на шляху до консенсусу може бути досвід «Театру переселенців», де провідну роль у створенні дійства взяли на себе український драматург Наталія Ворожбит і німецький режисер Георг Жено. Це своєрідні колективні сеанси психотерапії, під час яких люди висловлюють власні проблеми та відчувають душевний відгук, підтримку тих, хто сидить у залі. Взаємне розуміння життєвої катастрофи дає змогу тим, хто перебуває по різні боки, стати на шлях пошуку спільних рішень якщо не в матеріальній, то в емоційній сфері.

За: Г. Веселовська, *Український театр у пошуках порозуміння*, <https://krytyka.com/ua>

Завдання 1. (0–1)

На основі тексту поясни своїми словами поняття *театр свідків*.

.....

.....

.....

.....

.....

Завдання 2. (0–1)

Оціни правильність тверджень, розміщених у таблиці. Навпроти кожного речення зазнач **ТАК**, якщо твердження правильне, або **НІ** – якщо воно неправильне.

1.	У тексті авторка скритикувала «театр свідків» як вид колективного мистецтва.	ТАК	НІ
2.	У тексті авторка критично проаналізувала експериментальний театр як вид колективного мистецтва.	ТАК	НІ
3.	У тексті авторка висловила критику щодо активної участі глядача у виставі.	ТАК	НІ

Завдання 3. (0–2)

Склади два речення з прикметником *пропагандистський*.

1. ....
 .....
 .....
2. ....
 .....
 .....

Завдання 4. (0–2)

До якого стилю належить текст? Назви одну рису.

- .....
 .....
 .....
 .....

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania 5.–9.

Клара Гудзик

Про що говорить мова?

Сучасні вчені дійшли висновку, що адекватне вивчення мови можливе тільки у зв'язку зі світоглядом, культурою та характером тієї спільноти, яка є її, мови, носієм. Адже притаманне тому чи тому етносу сприйняття світу обов'язково відбивається у лексичних і навіть синтаксичних особливостях його мови. Тому зрозуміло, що спеціальні лінгвістичні дослідження часто виявляються вельми цікавими й для нефахівців. [...] Звернімося до джерела вивчення як мов, так і характеру та світооцінки народу, до народних приказок і прислів'їв, невід'ємної частини будь-якої мови. Є великий клас прислів'їв і приказок, спільних за змістом для багатьох народів світу («Друзі пізнаються у біді», «Гора мишу породила», «Біда не приходиться одна»). Інші

вирази мають однаковий зміст, але різну словесну форму в різних мовах (укр. «Слово не горобець, вилетить – не піймаєш» – англ. «Краще послизнутися, ніж обмовитися»).

Чимало приказок і прислів'їв є «індивідуальними» – вони притаманні тільки одному народу, пов'язані з його цінностями, життєвим досвідом, історією. [...] Цікаве порівняння ставлення різних народів, сконцентроване в приказках та прислів'ях, до праці. Англійські вислови свідчать про етнокультурну орієнтацію на дію, лінощі, неробство тут оцінюються [...] як нещасття, навіть ментальна вбогість («Стоячий ставок збирає мул», «Лінь – корінь усякого зла» та ін.). Тобто праця здавна сприймалася як найвища чеснота людини. [...]

В українській народній культурі чимало приказок і прислів'їв є «індивідуальними» як джерела матеріального благополуччя й успіху: «Як робиш, так і матимеш», «Хто дбає, той і має», «Щоб лиха не знати, треба своїм плугом та на своїй ниві орати».

Помітно відрізняється у різних культурах ставлення до багатих і багатства. Так, протестантське вчення виправдовує багатство, а небажання вибратися з бідності прирівнює до хвороби. [...] В українській [...] народній мові багаті люди отримують, як правило, негативні характеристики. У прислів'ях цього класу чимало також заздирності до людей, які живуть краще за інших («Сусід спати не дає – добре живе»). Все це, на думку вчених, є проявами психології, орієнтованої на те, щоб усі були однаковими.

За: К. Гудзик, *Про що говорить мова?*, www.mova.ukr

Завдання 5. (0–3)

Напиши резюме статті (40–60 слів).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Завдання 6. (0–1)

Поясни прислів'я.

Хто дбає, той і має.

.....

.....

.....

Щоб лиха не знати, треба своїм плугом та на своїй ниві орати.

.....

.....

.....

Завдання 7. (0–1)

Закінчи речення. Зазнач правильну відповідь.

Поняття етнокультура означає

- А. культурні поведінки спільні для багатьох народів світу.
- Б. процес всесвітньої культурної та економічної інтеграції суспільств.
- В. зразки та норми, що зумовлюють життя етнічної групи.
- Г. індивідуальний бунт проти звичних суспільних норм.

Завдання 8. (0–1)

В якому значенні у реченні «Так, протестантське вчення виправдовує багатство, а небажання вибратися з бідності прирівнює до хвороби» вжито слово *виправдовує*? Зазнач правильну відповідь.

- А. Визнавати кого-небудь невинним, доводити це, стверджувати невинність підсудного.
- Б. Доводити можливість, допустимість чого-небудь.
- В. Мати здатність, уміти говорити, висловлювати свої думки, почуття.
- Г. Своїми діями, вчинками відповідати чому-небудь.

Завдання 9. (0–1)

На основі тексту поясни, чому «адекватне вивчення мови можливе тільки у зв'язку зі світоглядом, культурою та характером тієї спільноти, яка є її, мови носієм».

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Завдання 10. (0–37)

Wybierz jeden temat i napisz wypracowanie

Тема 1. Чи доля це заздалегідь відомий сценарій нашого життя? Поміркуй над проблемою, беручи до уваги наведений уривок та весь твір Уласа Самчука *Марія* та звернись до іншого тексту культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 250 слів.

Улас Самчук
Марія

Ех, Маріє! Ех, ти, ти!... Не все Марія співає. Часом зіпреться щось під горлом, збереться жаль, і ллються вони – дівочі, рясні й гарячі... Але не тому Марія плаче, що сирота. Ні, Марія не тому плаче. Марія плаче, коли на широкому світі тісно стає, а душа вимагає простору. Сини й дочки Мартина по школах розуму набираються. А де ж набратися його Марії? У них голови великі, і Роман знає навіть, чого гримить і звідки береться веселка... Книг у них... Господи, скільки у них тих книг! Навезуть нових пісень, гітара бренькає, і пісня тиха така, несмілива, не Маріїна пісня. Куди їй до Маріїної. Марія не мимрить, а співає. Роман намуштрував, і, каже, просто соло виходить. Гримить пісня, плаче пісня, сміється пісня!..

Одної неділі у книгу заслухалася. Товста книга і жалісна. Написали бозна про якого мурина, якого били. Ах, коли б про своє, про власне розповісти. Коли б розказати думи свої. Слухає товсту книгу, плаче, витирає мокрі очі і просить ще. Цікаво ще. Далі хай книга говорить. Книга не скупить слів, досить вкладено у неї смутку.

– Нічого, Романе, не вийде. Можеш Марії не займати. Ганьбу мені наведеш. Не вводь у гріх сироти, – говорив Романові Мартин. Та говорив дарма.

Марія й не думала дивитись на Романа. Парубків з усіх сіл находило. Посміється, пожартує, а вийдеш до нього в садок?

А хіба вона знає...

Хто ж тоді знає?

Не знає хто. [...]

На Другу Пречисту свято й гульня. З'являється гармонія, чарка і славетна ковбаса. Пахуча, смажена з цибулькою, ще й приперчена. Лигнув чарчину, очі полізли рогом, а закуски і душі, і тілові є. Червоніють щічки, ноги легшають і все підтупують, мов баскі коні. Білявий, стрункий Корній різне на гармонії – хоч-нехоч, а не моли й не проси, рветься сама присядка і шапка летить кандибобером з потилиці. Чортів Корній. Вус у нього засівається. Кучер на двадцять п'ять. Закрутив і має бісом на брови шовкові та карії очі. Марія витанцьовує, витупує. Дрібно-дрібно снують ноженята. Корній також у Мартина поденне тягнув, «возив копи, по три копи копаком», як сам хвалився Марії.

Дні, дні, дні... Марія йде, співає, працює, спить. Сниться їй сон. У праці зраджують руки, очі тратять уважність. Еге-ге, Маріє! Чуй-но, дівчино чорнява, що то з тобою сталося? Не червоної і не спускай повік.

Спала ти, Маріє, минулої ночі? Добре спала? Чому ти, дівчино, не спала? Втомилася ж, руки щеміли, у спині стояли кілки... Чого ж ти так довго оберталася з боку на бік, чого ходила пити воду, чого хрестилася й виходила під ясні зорі, ступала по осінній росі гарячими ногами?

Мовчиш, Маріє?

У. Самчук, *Марія. Хроніка одного життя*, Львів 2009, с. 15–17.

Тема 2. Проаналізуй наведений твір. Визнач тезу й обґрунтуй її. Твоя робота повинна налічувати мінімум 250 слів.

Євген Маланюк

Під чужим небом

Чужі: й земля, і небо тут, і люди,
І місяця золотосрібний ріг.
Життя давно, як божевільне, блудить
По манівцях заплутаних доріг.

Десь кривий край кона в останній муці,
Дикун над ним заносить ятаган,
А він скажений біль терпить, як Муцій,
І крапле кров россою з чорних ран.

Чому ж я тут? Куди ж іще заблудить
Безглузда путь і хто остереже?
Чужа земля, чужі похмурі люди –
Й саме життя, здається, вже чуже.

Не треба ні паризьких бруків,
Ні Праги вулиць прастарих:
Все сніться матернії руки,
Стара солома рідних стріх.

Все сниться гук весни і вітер,
Веселий вітер світлих літ.
А тут – молюсь, убогий митар,
Шукаю Твій вогненний слід...

Ні! Не знайти. Ніхто не знає.
Ніхто не чув Твоїх плачів.
Біля всесвітнього Сінаю,
Як завше – золото й мечі.

Десь сіре поле в чорних круках,
Що пророкують: «Кари! Кар!»
А я тут, на чужинних бруках,
Чужий – несучий тягар.

А я на полум'ї розлуки
Назавше спалюю роки,
І сниться степ Твій, сніться луки
І на узгір'ях – вітряки.

Там свист херсонського простору
Там вітер з кришталевих хвиль!
А тут: в вікні опустиш штору –
І п'єш, самотній, смертний біль.

Несу отут страшний свій іспит
І знаю, що життя мине.
І мати, сидячи на призьбі,
Вже не вичікують мене.

Давно Євгена поминає
За упокій старенький піп,
За весною весна минає
Під запашне зітхання лип.

Все далі висиха Синюха,
Й линя її весела синь,
А вітер заголосить глухо
І пролітає вдалечінь.

Сиріє стріха під дощами,
Вже хата стала нетривка,
І мати слухають ночами
Бронхітне гавкання Бровка.

1924

www.ukrcenter.com

WYPRACOWANIE

na temat nr .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tabele wypełnia egzaminator!

		Liczba punktów	Suma	Uzasadnienie przyznania 0 punktów
rozprawka	A.	0 – 3 – 6		
	B.	0 – 4 – 6 – 9 – 12		
interpretacja	A.	0 – 2 – 4 – 6		
	B.	0 – 4 – 8 – 12		
	C.	0 – 1 – 2		
	D.	0 – 2 – 4		
	E.	0 – 1 – 2		
	F.	0 – 1 – 3		
	G.	0 – 2 – 4		
	H.	0 – 2 – 4		

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

